

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI
Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik

Tiranë, më ____ . ____ 2019

Dokument Parlamentar

RAPORT
PËR PROJEKTLIGJIN
“PËR RININË”

Hyrje

Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik mbështetur në nenet 18, 29, 34, 36 dhe 38 të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Shqipërisë, në cilësinë e komisionit përgjegjës, në mbledhjet e tij, në datat 5, 8 korrik dhe 14, 15 tetor 2019, mori në shqyrtim projektligjin “Për Rininë”.

Relatore e projektligjit është deputete Almira Xhembulla.

Gjatë diskutimit në parim të projektligjit ishte e pranishme znj. Besa Shahini, Ministre e Arsimit, Sportit dhe Rinisë.

Pas miratimit në parim të projektligjit, u zhvilluan seanca dëgjimore me grupet e interesit.

Komisioni gjatë diskutimit nen për nen të projektligjit është njohur me raportet e paraqitura nga Komisioni për Integrimin Europian; Komisioni për Punën, Çështjet Sociale dhe Shëndetësinë; Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut (komisione për dhënie mendimi).

I. BAZA KUSHTETUESE E PROJEKTLIGJIT

Projektligji i paraqitur për shqyrtim është propozuar nga Këshilli i Ministrave, sipas përcaktimeve të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

Projektligji në mbështetje të nenit 78 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 55, pika 1, të Rregullores së Kuvendit kërkon shumicë të thjeshtë votash.

Projektligji është në përputhje të plotë me programin politik të Këshillit të Ministrave, kuadrin ligjor në fuqi, që adreson aspekte të caktuara të mbrojtjes, përfshirjes dhe fuqizimit të të rinjve dhe mundëson ushtrimin efektiv të përgjegjësisë së strukturave përgjegjëse.

II.VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKTET NORMATIVE)

Projektligji i propozuar nga Këshilli i Ministrave nuk synon përafrimin me *acquis* të BE-së.

III.QËLLIMI, PËRMBAJTJA DHE RISITË E PROJEKTLIGJIT

2.1. Qëllimi i projektligjit

Ky projektligj, që në nenin 1 të tij, ka për qëllim përcaktimin e veprimtarive, të mekanizmave dhe të autoriteteve përgjegjëse për mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të të rinjve në Republikën e Shqipërisë dhe të të rinjëve shqiptarë në diasporë, dhe financimin e veprimtarive rinore, në kuadër të së drejtës së të rinjve për mbrojtje të veçantë nga shteti, nëpërmjet:

- a) mbrojtjes së të drejtave të të rinjve në mënyrë gjithëpërfshirëse;
- b) përcaktimit të funksioneve dhe të kompetencave të institucioneve qendrore e vendore publike, si dhe të rolit të organizatave që ushtrojnë veprimtari dhe në fushën e rinisë;
- c) krijimit të kushteve të nevojshme për aktivizimin, pjesëmarrjen dhe mbështetjen e të rinjve, për përmbushjen e potencialit të tyre në interes të shoqërisë.

2.2 Risitë e projektligjit

-Ky projektligj përfaqëson një akt ligjor të veçantë, bazë ligjore për një model të ri të përmirësimit të statusit shoqëror dhe pozitës së të rinjve/rejave, i cili i shërben mbrojtjes dhe promovimit të të drejtave të tyre.

-Përmes mekanizmave efikasë të pasqyruara në këtë projektligj, mundësohet fuqizimi i të rinjve dhe pjesëmarrja e tyre aktive në proceset politkberëse dhe vendimmarrëse, gjë që siguron dhe një rritje të tyre në këtë pjesëmarrje.

-Risi tjetër e projektligjit është garantimi i hapësirave rinore të sigurta, ku të rinjtë mblidhen, angazhohen në veprimtari që u përshtaten nevojave të tyre të larmishme, bëhen aktorë dhe faktorë të rëndësishëm në proceset vendimmarrëse, përmes një angazhimi të tyre në çështje të rëndësishme, që lidhen me qeverisjen qendrore dhe vendore, pjesëmarrjes në veprimtari kulturore, sportive, argëtuese në komunitet, në hapësirat digjitale, që i ndihmojnë të rinjtë të ndërveprojnë virtualisht me njëri-tjetrin brenda e jashtë vendit. Në këtë drejtim me mjaft rëndësi është plotësimi i nevojave, sidomos të atyre nga grupet vulnerabël ose të marginalizuar.

- Risi e projektligjit është rregullimi i koncepteve të "edukimit joformal për të rinjtë" dhe rëndësinë e "punës rinore"

-Përmes këtij projektligji përcaktohen qartësisht roli dhe përgjegjësitë e autoriteteve përgjegjëse, institucioneve përkatëse dhe strukturave të tyre përkatëse në nivel qendror e vendor, për mbrojtjen dhe fuqizimin e të rinjve.

- Risi e projektligjit janë krijimi i bazës ligjore për dy strukturat konsultative: Këshillit Kombëtar të Rinisë dhe Këshillit Vendor të Rinisë, të cilët marrin pjesë në hartimin dhe zhvillimin e politikave dhe veprimtarive në fushën e rinisë.

-Përmes këtij projektligji definohet qartë kush janë organizatat rinore, çfarë përfaqëson Organizata Kombëtare Përfaqësuese Rinore.

-Ndër risitë e tjera për realizimin e politikave, programeve dhe projekteve rinore janë burimet e përcaktuara të financimit, ku përfshihen fondet grand të Buxhetit të Shtetit, të dedikuara specifkisht për rininë; buxhetet vendore etj.

-Risi e këtij projektligji është krijimi i përmbajtjes së bazës së të dhënave për rininë në vend, që ofron të dhëna parësore për organizatat rinore në vend dhe diasporë.

-Projektligji bën definicionin për kush merret me të rinjtë. Ne thelb ky ligj mundëson marrëdhëniet mes organizatave rinore. Gjithashtu, mundëson financimin e organizatave rinore.

-Për herë të parë organizatat që merren me të rinjtë financohen me buxhet.

IV.KONSULTIMI PUBLIK I PROJEKTLIGJIT

Për të finalizuar një përmirësim sa më të arrirë të projektligjit, Komisioni, në cilësinë e komisionit përgjegjës, organizoi seancë dëgjimore me aktorë të interesit, përfaqësues të organizatave rinore, shoqërisë civile, shoqatave të ndryshme.

Këtij qëllimi i shërbeu seanca dëgjimore me :

- Kristi Trako, Klea Zylfi, Erjon Bala - përfaqësues të studentëve të Universitetit të Mjekësisë;
- Linda Pino, Eryjola Osmanaj, Artemisa Aliaj, Vojsava Firi - Kualicioni për Arsimin në Shqipëri;
- Klaudio Pulaha, Benson Begaj - Qendra e të Drejtave të Fëmijëve - CRCA/ECPAT Shqipëri;

Në diskutimin e tyre përfaqësuesit e studentëve pjesëmarrës në këtë seancë, në mes të tjerash, u përqendruan te transparenca, kriteret e zgjedhjeve të organeve drejtuese të rinisë, bërja publike e të gjitha shpenzimeve ditore nga këshillat rinore, etj.. Ata kërkuan sqarime në lidhje Autoritetin Kombëtar Rinor, vetorganizimin e organizatave rinore, projektbuxhetin për rininë etj.. Përfaqësuesit e shoqërisë civile kundërshtuan disa nene të projektligjit, duke ngritur çështje që lidhen me kushtetutshmërinë e tyre, sipas tyre, duke shkelur disa prej neneve të Kushtetutës, si nenin 15, 18, 22, 46 etj.. Njëkohësisht, kundërshtuan përzgjedhjen e organizatës rinore kombëtare nga ministri i Rinisë, organizatë që do të përfaqësojë të rinjtë në Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe do të jetë një organizatë rrjet këshillimor pranë kësaj ministrie. Po kështu, kundërshtuan kryesimin e këshillave vendorë të rinisë nga kryetari i bashkisë, si dhe u ndalën në çështje që lidhen me aspekte të buxhetit për rininë, kartën e studentit dhe kartën rinore etj..

V.EFEKTET FINANCIARE TË PROJEKTLIGJIT

Projektligji parashikon burimet e financimit të politikave, programeve dhe veprimtarive rinore, duke theksuar kontributin e buxheteve vendore në këtë drejtim, krahas planifikimeve e parashikimeve të Buxhetit të Shtetit. Njëkohësisht, parashikon edhe burime të tjera të ligjshme financimi, si të ardhurat e gjeneruara nga veprimtaria e organizatave rinore, donacionet, programet europiane etj..

VI. DISKUTIMI NË KOMISION

Gjatë diskutimit të projektligjit, Komisioni ka kërkuar dhe krijuar kohën e mjaftueshme për një koordinim mes MASR, aktorëve të interesit, shoqërisë civile dhe sidomos komisioneve të Kuvendit, veçanarisht Komisionit për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, që të mundësohet përfshirja e disa prej komenteve të tyre, për të pasqyruar dhe për të finalizuar një variant sa më të mirë të mundshëm, gjë që u reflektua në përmirësimin e këtij projektligji gjatë diskutimit nën për nën dhe në tërësi.

Fillimisht znj. Besa Shahini, Ministre e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, e pranishme në Komision në diskutimin në parim dhe nën për nën, paraqiti vlerat dhe risitë e këtij projektligji, që mbron dhe zhvillon interesat e të rinjve, pra synon të respektohen të drejtat e të rinjve; garanton pjesëmarrjen e të rinjve në vendimmarrje, si një gjë që e synojnë jo vetëm të rinjtë, por të gjithë qytetarët e Republikës; garanton organizimin politik të të rinjve për të mbrojtur të drejtat e tyre; garanton mosdiskriminimin në të gjitha aktivitetet që parashikohen për të rinjtë. Pra, është një ligj që adreson të gjitha aspektet e organizimit të të rinjve, aktivitetet dhe mekanizmat e ndryshëm institucionalë, që nuk kanë qenë të rregulluar nga ligjet e tjera.

Znj. Ministre theksoi se ajo çfarë duhet të përqipemi të bëjmë dhe jo vetëm ne, por edhe institucionet e tjera që merren me fëmijët dhe të rinjtë, është të ndërtojmë aftësitë bazike që të rinjtë duhet t'i kenë, në mënyrë që të jenë të suksesshëm për çfarëdo që do të bëjnë në të ardhmen e tyre; të jenë qytetarë të mirë, të kenë mundësi jo vetëm të ushtrojnë të drejtat e tyre, por edhe të kenë përgjegjësi.

Vëmendje të veçantë i kushtoi funksioneve dhe rolit të Këshillit Kombëtar Rinor dhe Këshillit Rinor Vendor, çështjeve që lidhen me financimin etj..

Gjerësisht rreth këtij projektligji si në diskutimin në parim, nën për nën dhe në tërësi, u ndal deputetja Almira Xhembulla, relatores e projektligjit, si dhe deputetët e shumicës së Komisionit, të cilët vlerësuan projektligjin si shumë të duhur dhe të nevojshëm, që sjell ndryshime të rëndësishme në legjislacionin për të rinjtë, qoftë për strukturën në nivel qendror dhe vendor, ashtu dhe në vendosjen e standarteve të infrastrukturës në shërbim të të rinjve, në hapësira ku të

rinjtë mblidhen, angazhohen në veprimtari që i shërbejnë plotësisht të kërkesave të tyre, si dhe bëhen pjesë e rëndësishme e proceseve vendimmarrëse në vend.

Në diskutimin nen për nen, deputetja Xhembulla theksoi që koha e lënë në dispozicion shërbeu si hapësirë për të marrë në konsideratë dhe për të reflektuar në projektligj disa nga komentet kryesore të ardhura, por edhe për të bërë ndryshimet e nevojshme nga ana e teknikës legjislative në komisionin e ligjeve. Ndryshimet kryesore që u përmendën prej saj lidhen me nenin 13 të projektligjit. Edhe pse modeli i kriterëve është marrë nga disa vende të rajonit, duke marrë në konsideratë faktin që në Shqipëri nuk ka ende një *database* të saktë të të gjitha organizatave rinore, u pa e arsyeshme që kjo vendimmarrje të bëhet në një moment tjetër me Vendim të Këshillit të Ministrave, sipas edhe sugjerimit të ardhur nga Komisioni i Ligjeve.

Një tjetër ndryshim është edhe heqja nga projektligji i termit “punonjës rinor”, duke qenë se ky definicion nuk e qartëson statusin e tij, nëse një punonjës mund të jetë pa arsim të lartë, dhe çfarë grupmoshe do të konsiderohet. Ndryshimet dhe rekomandimet e tjera u diskutuan gjatë diskutimit të neneve specifike.

Znj. Fatjona Dhimitri, kryetare e Komisionit për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik gjatë diskutimit në parim, nen për nen dhe në tërësi, kundërshtoi projektligjin, duke e cilësuar atë të vakët, që në momentin e hartimit dhe të draftimit të tij. Sipas saj, mungesës së përcaktimit të objektit të fushës së veprimtarisë, i shtohet edhe mungesa e një strukture zbatuese përgjegjëse për mbarëvajtjen e tij në nivel qendror dhe vendor. Ajo tha që projektligji nuk ka një strukturë vertikale dhe horizontale të organeve përgjegjëse të mirorganizuar për zbatimin e ligjit; Karta rinore nuk është e parashikuar në projektligj. Gjatë diskutimit nen për nen dhe në tërësi, znj. Fatjona Dhimitri paraqiti propozimet e saj për nene të caktuara, propozime që nuk u morën në konsideratë nga deputetët e shumicës në Komision.

VII.PËRFUNDIM

Komisioni për Edukimin dhe Mjetet e Informimit Publik, duke marrë në konsideratë propozimet e komisioneve për dhënie mendimi, aktorëve të interesit, shoqërisë civile, si dhe mendimet e shprehura nga deputetët e tij, si komision përgjegjës, pas diskutimit dhe miratimit në parim, nen për nen dhe në tërësi të projektligjit, me votat pro të shumicës së anëtarëve të Komisionit, i paraqet seancës plenare miratimin e tij, sipas tekstit integral bashkëlidhur këtij raportit.

RELATORE

Almira XHEMBULLA

ZV/KRYETARE

Milva EKONOMI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Kuvendi

PROJEKT LIGJ

Nr. _____/2019

PËR

RININË

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë

V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekti i këtij ligji është mbrojtja e të drejtave të të rinjve në mënyrë gjithëpërfshirëse, krijimi i kushteve të nevojshme për aktivizimin, pjesëmarrjen dhe mbështetjen e të rinjve, përcaktimi i funksioneve dhe kompetencave të institucioneve në nivel qendror dhe vendor si dhe bashkëpunimi me organizatat që ushtrojnë veprimtari në fushën e rinisë.

Neni 2
Qëllimi

Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i veprimtarive, mekanizmave dhe autoriteteve përgjegjëse për mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të të rinjve në Republikën e

Shqipërisë dhe të rinjve shqiptarë në diasporë si dhe financimin e veprimtarive rinore, në kuadër të së drejtës së të rinjve për mbrojtje të veçantë nga shteti.

Neni 3 **Përkufizime**

Në kuptim të këtij ligji, me termat e mëposhtëm nënkuptojmë:

- a) “**Dialog i strukturuar**”, është dialogu i hapur, transparent, afatgjatë, i vazhdueshëm dhe sistematik ndërmjet të rinjve e organizatave rinore dhe organizatave për të rinjtë, si dhe institucioneve në nivel qendror e vendor, që mbulojnë çështje të lidhura me të rinjtë.
- b) “**Edukimi joformal për të rinjtë**”, është çdo veprimtari e organizuar dhe e përshtatur për të rinjtë, jashtë sistemit formal të arsimit, i bazuar në nevojat dhe interesat e të rinjve, parimet e vullnetarizmit dhe pjesëmarrjes aktive të të rinjve në proceset e të nxënit, nëpërmjet të cilit fitojnë kompetenca të nevojshme për zhvillimin e potencialit personal, pjesëmarrjes aktive në shoqëri dhe aksesit në tregun e punës.
- c) “**Hapësira rinore e sigurt**”, është çdo hapësirë ku ushtrojnë veprimtari të rinjtë dhe që plotësojnë standardet e përcaktuara në legjislacionin për planifikimin dhe zhvillimin e territorit. Në rastin e të rinjve me aftësi të kufizuara këto hapësira duhet të zbatojnë elementët e përshtatjes së arsyeshme në përputhje me shkallën dhe llojin e aftësisë së kufizuar.
- ç) “**Infrastrukturë rinore**”, është një hapësirë fizike, tokë, ndërtesë apo pjesë ndërtesë e projektuar dhe e planifikuar veçanërisht për të rinjtë dhe veprimtaritë rinore.
- d) “**Organizatave rinore**”, janë persona juridikë jofitimprurës, të krijuar dhe të regjistruar në përputhje me legjislacionin në fuqi për organizatat jofitimprurëse që kanë si objekt të veprimtarisë së tyre, përfaqësimin, mbrojtjen dhe zhvillimin e interesave të të rinjve në mënyrë gjithëpërfshirëse.
- dh) “**Organizatave për të rinjtë**”, janë persona juridikë jofitimprurës të krijuar dhe të regjistruar në përputhje me legjislacionin në fuqi për organizatat jofitimprurëse, që në fushën e veprimtarisë së tyre kanë për qëllim edhe mbrojtjen e zhvillimin e interesave të të rinjve dhe që kanë përvojë në zbatimin e programeve me ndikim për të rinjtë.
- e) “**Politikë rinore**”, është veprimtaria e qëndrueshme gjithëpërfshirëse e ndërmarrë nga ana e pushtetit qendror e vendor, që synojnë krijimin e kushteve të favorshme për zhvillimin personal të të rinjve dhe për pjesëmarrjen e tyre në jetën publike, sociale, ekonomike dhe kulturore, në nivel vendor dhe kombëtar, nëpërmjet veprimtarive që inkurajojnë zhvillimin e të rinjve në vend.

- ë) “**Subjekt i politikave rinore**”, është çdo organ, institucion dhe strukturë, në nivel qendror e vendor, që brenda fushës së vet të veprimtarisë ushtron përgjegjësi që prekin të rinjtë dhe harton politika rinore, si dhe aktorë të tjerë që marrin pjesë në procesin e hartimit e të zbatimit të politikave rinore.
- f) “**Të rinj**”, janë personat, i ri ose e re që kanë mbushur moshën 15 vjeç deri në 29 vjeç.

Neni 4

Parimet për mbështetjen e veprimtarisë së të rinjve

1. Mbështetja dhe fuqizimi i të rinjve bazohet në parimet e mëposhtme:
 - a) parimin barazisë dhe të mosdiskriminimit të sanksionuara nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet e tjera ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë dhe legjislacioni në fuqi;
 - b) parimin e mundësive të barabarta dhe garantimit të pjesëmarrjes së të rinjve në proceset politikëbërëse dhe vendimmarrëse në fushat e arsimit, kërkimit shkencor, politikave financiare, punësimit, vullnetarizmit, mbrojtjes e përfshirjes sociale, shëndetësisë, kulturës, sportit, mjedisit, turizmit, drejtësisë, punëve të brendshme e të jashtme, integritetit dhe të mbrojtjes, teknologjisë së informacionit, sipërmarrjes dhe në fusha të tjera që inkurajojnë zhvillimin e të rinjve;
 - c) parimin e lirisë së organizimit të iniciativave rinore dhe të vetëqeverisjes së organizatave;
 - ç) parimin e subsidiaritetit;
2. Ky ligj garanton mbrojtjen e të rinjve shtetas shqiptarë me vendbanim ose vendqëndrim në territorin e Republikës së Shqipërisë si dhe të të rinjve shtetas e huaj ose persona pa shtetësi që kanë kërkuar mbrojtje ndërkombëtare, sipas legjislacionit në fuqi për azilin në Republikën e Shqipërisë, si dhe të shtetasve të huaj me qëndrim të rregullt për motive të ndryshme, sipas legjislacionit në fuqi për të huajt.

KREU II

ORGANIZIMI INSTITUCIONAL

Neni 5

Ministria përgjegjëse për rininë

Ministria përgjegjëse për rininë ka këto kompetenca:

- a) harton dhe propozon, bazën ligjore, politikat, programet, strategjitë dhe veprimtaritë për rininë;
- b) planifikon buxhetin për financimin e veprimtarive në fushën e rinisë;
- c) harton dhe publikon raportet e vlerësimit mbi situatën e të rinjve;
- ç) monitoron zbatimin e politikave si dhe të veprimtarive rinore;
- d) monitoron standardet për ndërtimin e hapësirave rinore të sigurta dhe të aksesueshme për të rinjtë”;
- dh) përfaqëson Republikën e Shqipërisë në nivelet dhe organizmat ndërkombëtarë për çështjet e rinisë;
- e) përmbush detyrimet e anëtarësimit dhe bashkërendon pjesëmarrjen në programe e projekte ndërkombëtare në fushën e rinisë;
- ë) bashkëpunon me njësitë e vetëqeverisjes vendore për politikat, projektet e programet në fushën e rinisë;
- f) siguron ofrimin e veprimtarive për të rinjtë në bashkëpunim me institucione të tjera qendrore, njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe me autoritetet të tjera, duke përcaktuar standardet në ofrimin e veprimtarive rinore dhe punës me rininë;
- g) siguron zhvillimin e konsultimeve me të rinjtë lidhur me politikat dhe programet rinore në vend si dhe programet e shkëmbimit rinor ndërkombëtar.

Neni 6

Institucionet e tjera qendrore

Institucionet e tjera qendrore, brenda fushës së veprimtarisë së tyre shtetërore, kanë për detyrë:

- a) të hartojnë politika sektoriale, aktet ligjore e nënligjore të nevojshme për të drejtat e të rinjve, si dhe të kontribuojnë në hartimin e politikave dhe programeve ndërsektoriale, duke siguruar edhe marrjen e mendimit të të rinjve;
- b) të parashikojnë në planet vjetore apo shumëvjeçare buxhetore fondet e nevojshme për përmbushjen progresive të të drejtave të të rinjve;
- c) të bashkëpunojnë me institucionet përkatëse për të siguruar mbrojtjen e të drejtave të të rinjve.

Neni 7

Njësitë e vetëqeverisjes vendore

1. Njësitë e vetëqeverisjes vendore, në përputhje me funksionet e tyre, hartojnë dhe zbatojnë politikat vendore në fushën e rinisë, si dhe janë përgjegjëse për:

- a) pasqyrimin dhe respektimin e të drejtave të të rinjve, duke përcaktuar objektivat dhe prioritetet, si dhe të garantojë zbatimin e tyre;
- b) krijimin e këshillit vendor të rinisë;

- c) organizimin dhe koordinimin e veprimtarive që synojnë arritjen e objektivave vendore në fushën e mbrojtjes dhe të fuqizimit të të rinjve;
 - ç) organizimin dhe ofrimin e veprimtarive për të mbështetur mirëqenien dhe zhvillimin e të rinjve;
 - d) nxitjen e vullnetarizmit të të rinjve dhe edukimin joformal të tyre;
 - dh) financimin e krijimit dhe të zhvillimit të infrastrukturës rinore dhe të hapësirave rinore të sigurta;
 - e) krijimin e strukturave administrative për çështjet e rinisë;
 - ë) parashikimin, në buxhetet e tyre, të fondeve për realizimin progresiv të të drejtave të të rinjve për zhvillimin e projekteve, programeve dhe veprimtarive rinore;
 - f) mbledhjen, analizimin dhe raportimin e të dhënave, në bashkëpunim me institucionet e tjera, për situatën e të drejtave të të rinjve në territorin e tyre.
2. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të aplikojnë për t'u mbështetur nga programet kombëtare dhe ndërkombëtare për rininë, në përputhje me këtë ligj dhe aktet nënligjore në fuqi.
 3. Për zbatimin e detyrimeve të parashikuara në këtë nen, njësitë e vetëqeverisjes vendore mund të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën nëpërmjet lidhjes së marrëveshjeve të përbashkëta, në përputhje me legjislacionin në fuqi për vetëqeverisjen vendore.
 4. Njësitë e vetëqeverisjes vendore bashkëpunojnë me organizatat për të rinjtë e organizatat rinore shqiptare në diasporë, për të mbajtur komunikimin me të rinjtë shqiptarë që janë larguar nga vendi për arsye studimesh ose të tjera, me qëllim angazhimin në aktivitetet që zhvillohen në Republikën e Shqipërisë.

Neni 8

Institucioni përgjegjës për rininë

1. Institucioni përgjegjës për rininë është person juridik publik buxhetor, në varësi të ministrit përgjegjës për rininë, që financohet nga buxheti i shtetit dhe burime të tjera të ligjshme dhe ushtron veprimtarinë në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.
2. Institucioni përgjegjës për rininë kryen këto funksione:
 - a) zbaton politikat dhe programet për të rinjtë;
 - b) organizon, administron, financon, koordinon dhe monitoron dhe mbikëqyr programet dhe projektet rinore;

- c) bashkëpunon me organizma, institucione, donatorë dhe subjekte të tjera, vendase e të huaja, për prezantimin dhe zbatimin e politikave, programeve dhe veprimtarive rinore;
 - ç) mbështet ngritjen e kapaciteteve të njësive dhe strukturave në nivel qendror dhe vendor;
 - d) krijon dhe mirëmban bazën e aksesueshme të të dhënave për rininë;
 - dh) siguron financime nëpërmjet aplikimit në projekte kombëtare dhe ndërkombëtare, të cilat transferohen mbi bazë vjetore në rastet kur miratohet një projekt shumëvjeçar;
 - e) mbledh, administron dhe analizon të dhënat mbi situatën e të rinjve në bashkëpunim me institucionet e tjera dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore;
 - ë) raporton në mënyrë periodike pranë ministrisë përgjegjëse për rininë për situatën e të rinjve dhe zbatimin e detyrimeve që burojnë nga ky ligj;
 - f) mbikëqyr veprimtarinë rinore dhe të punës me të rinjtë nga organizatat rinore dhe organizatat për të rinjtë, që përfitojnë mbështetje sipas parashikimeve të këtij ligji.
3. Mënyra e krijimit, organizimit dhe funksionimit të institucionit përgjegjës për rininë miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 9

Këshilli Kombëtar i Rinisë

1. Këshilli Kombëtar i Rinisë është organ këshillimor, që funksionon pranë ministrit përgjegjës për rininë. Këshilli Kombëtar i Rinisë ushtron kompetencat e mëposhtme:
 - a) i paraqet ministrit përgjegjës për rininë, politikat prioritare, buxhetin dhe veprimtaritë në fushën e rinisë;
 - b) propozon drejtimet dhe programet kryesore për mbështetjen dhe fuqizimin dhe pjesëmarrjes së të rinjve;
 - c) jep mendim për hartimin e Strategjisë Kombëtare për Rininë dhe monitoron zbatimin e saj.
 - d) miraton raportin vjetor mbi zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Rininë dhe situatës së të rinjve.
2. Këshilli Kombëtar i Rinisë kryesohet nga ministri përgjegjës për rininë dhe ka në përbërje 14 deri në 16 anëtarë, ku të paktën gjysma e anëtarëve përfaqësojnë organizatat rinore dhe/ose për të rinjtë. Anëtarët e Këshillit Kombëtar të Rinisë emërohen me udhër të ministrit përgjegjës për rininë.

3. Kriteret dhe procedurat e zgjedhjes së anëtarëve, si dhe mënyra e organizimit dhe e funksionimit të Këshillit Kombëtar të Rinisë, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 10 **Këshilli Vendor i Rinisë**

1. Këshilli Vendor i Rinisë është organ këshillimor, që funksionon pranë kryetarit të bashkisë. Këshilli Vendor i Rinisë ushtron kompetencat e mëposhtme:
 - a) Këshillon njësitë e vetëqeverisjes vendore për drejtimin e politikave dhe planeve vendore për rininë;
 - b) Vlerëson situatën e të rinjve dhe zbatimin e planeve dhe politikave rinore në nivel vendor;
 - c) Propozon përmirësime të politikave vendore rinore si dhe nismat që i përshtaten nevojave të të rinjve në territorin ku veprojnë.
 - ç) Bashkëpunon dhe shkëmben informacion me Këshillin Kombëtar të Rinisë.
2. Këshilli vendor i rinisë kryesohet nga kryetari i bashkisë dhe përbëhet nga të paktën 4 deri në 6 anëtarë, ku të paktën gjysma e anëtarëve përfaqësojnë organizatat rinore dhe/ose për të rinjtë. Anëtarët e Këshillit Vendor të Rinisë emërohen me urdhër të Kryetarit të Bashkisë.
3. Kriteret, procedurat e përzgjedhjes së anëtarëve të Këshillit Vendor të Rinisë si dhe mënyra e organizimit dhe funksionimit të Këshillit Vendor të Rinisë, miratohen me vendim të këshillit bashkiak, duke iu referuar për aq sa është e mundur kriterëve dhe procedurave të miratuara nga Këshilli i Ministrave për Këshillin Kombëtar të Rinisë.

Neni 11 **Organizatat rinore**

1. Organizatat rinore janë persona juridikë jofitimprurës, që krijohen dhe funksionojnë në bazë të Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë dhe të legjislacionit në fuqi për organizatat jofitimprurëse.
2. Organizatat rinore duhet të përmbushin këto kriterë:

- a) të jenë të regjistruara në përputhje me legjislacionin në fuqi për organizatat jofitimprurëse;
 - b) të kenë si objekt të veprimtarisë së tyre të parashikuar në statutin e organizatës aktivitete dhe veprimtari rinore;
 - c) të paktën, 70 përqind e anëtarëve të saj të jenë të rinj.
3. Zhvillimi i organizatave rinore inkurajohet dhe mbështetet nga programet dhe projektet vendore, kombëtare dhe ndërkombëtare.
 4. Regjistrimi si organizatë rinore në bazën e të dhënave për rininë, sipas nenit 18, të këtij ligji, bëhet me kërkesë të organizatës.
 5. Organizatat rinore mund të përfitojnë financime nga organet e pushtetit qendror, nëpërmjet fondit grant të dedikuar për rininë, nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe nga burime të tjera të ligjshme.

Neni 12

Organizatat për të rinjtë

1. Organizatat për të rinjtë janë persona juridikë jofitimprurës, që krijohen e funksionojnë në bazë të Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë dhe legjislacionit në fuqi për organizatat jofitimprurëse.
2. Organizatat për të rinjtë duhet të përmbushin këto kritere:
 - a) të jenë të regjistruara në përputhje me legjislacionin në fuqi për organizatat jofitimprurëse;
 - b) të kenë si objekt të veprimtarisë së tyre të parashikuar në statutin e organizatës aktivitete dhe veprimtari rinore;
 - c) të kenë zbatuar të paktën, për një periudhë 3 vjeçare në mënyrë të vazhdueshme projekte e programe me impakt tek të rinjtë;
 - ç) të mos jenë në proces falimentimi dhe/ose likuidimi.
3. Regjistrimi si organizatë për të rinjtë në bazën e të dhënave për rininë, sipas nenit 18, të këtij ligji, bëhet me kërkesë të organizatës.
4. Organizatat për të rinjtë mund të përfitojnë financime nga organet e pushtetit qendror, nëpërmjet fondit të dedikuar për rininë, nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, si dhe nga burime të tjera të ligjshme.

Neni 13
Organizata Kombëtare Përfaqësuese Rinore

1. Organizata Kombëtare Përfaqësuese Rinore është një organizatë që themelohet, organizohet dhe funksionon në zbatim të Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë dhe legjislacionit në fuqi për organizatat jofitimprurëse dhe e ushtron veprimtarinë në përputhje me statutin e saj.
2. Të drejtën për të themeluar Organizatën Kombëtare Përfaqësuese Rinore e kanë organizatat rinore dhe/ose për të rinjtë, të cilat pranojnë qëllimin, fushën e veprimtarisë dhe përcaktimet e tjera të kësaj organizate, të rregulluara në statutin e saj.
3. Kriteret që duhet të përmbushë Organizata Kombëtare Përfaqësuese Rinore, për t'u njohur si e tillë nga institucioni përgjegjës për rininë, miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU III
PUNA RINORE

Neni 14
Puna rinore

1. Punë rinore është çdo veprimtari e natyrës sociale, kulturore, arsimore, mjedisore nga/me ose për të rinjtë, në grupe ose individualisht, që ka për qëllim të motivojë dhe të mbështesë të rinjtë, duke kontribuar në zhvillimin e tyre personal dhe social, dhe në zhvillimin e shoqërisë në përgjithësi.
2. Puna rinore realizohet nëpërmjet angazhimit dhe aktivizimit të të rinjve në veprimtari që reflektojnë nevojat, interesat, idetë dhe eksperiencat e tyre. Nëpërmjet këtij procesi të të nxënimit joformal, të rinjtë fitojnë njohuri, aftësi, vlera dhe qëndrime që nevojiten për zhvillimin personal, integrimin social dhe qytetarinë aktive.

KREU IV
FINANCIMI

Neni 15
Burimet e financimit

1. Burimet e financimit për realizimin e politikave, programeve dhe projekteve rinore janë, si më poshtë vijon:
 - a) Fondet grant nga buxheti i shtetit, i dedikuar për rininë;
 - b) Buxhetet vendore;
 - c) Të ardhura të gjeneruara nga organizatat rinore;
 - ç) Donacionet;
 - d) Sponsorizimet;
 - dh) Burime të tjera të ligjshme.
2. Fondet e buxhetit të shtetit për rininë përcaktohen në buxhetin vjetor të shtetit, për ministrinë përgjegjëse për rininë.
3. Kriteret dhe procedurat e përzgjedhjes së organizatave rinore dhe/ose për të rinjtë, që përfitojnë financime nga fondet grant nga buxheti i shtetit, të dedikuara për rininë përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave”.

Neni 16

Financimi i politikave, programeve dhe projekteve rinore

1. Fondi grant i dedikuar për rininë sipas nenin 15 pika 1 shkronja “a” të këtij ligji, përdoret vetëm për:
 - a) financimin e ndërtimit apo të rikonstruksionit të objekteve publike dhe të infrastrukturës rinore;
 - b) financimin e projekteve të organizatave rinore dhe për të rinjtë;
 - c) bashkëfinancimin për pjesëmarrje në programe ndërkombëtare.
2. Projektet e ndërtimit ose rikonstruksionit të objekteve publike dhe infrastrukturës rinore, paraqiten dhe miratohen në përputhje me procedurat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi, duke garantuar zbatimin e elementëve të përshtatjes së arsyeshme, sipas legjislacionit në fuqi për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuar.
3. Planifikimi dhe zbatimi i procedurave të shpërndarjes së fondit grant të dedikuar për rininë, procedurat e përzgjedhjes, kontratat e nënshkruara me organizatat përfituese, si dhe raportimet për shpenzimin e fondeve të dhëna, sipas këtij ligji, publikohen në faqen zyrtare të institucionit përgjegjës për rininë.

4. Institucioni përgjegjës për rininë shkëmben informacion me institucionin përgjegjës për mbështetjen e shoqërisë civile për organizatat rinore ose për organizatat për të rinjtë përfituese të fondit grant të dedikuar për rininë.

KREU V

INFRASTRUKTURA RINORE

Neni 17

Infrastruktura rinore

1. Infrastruktura rinore përbëhet nga pasuritë e paluajtshme, pronë publike, të destinuara apo vëna në dispozicion për aktivitete dhe veprimtari rinore.
2. Infrastrukturë publike rinore janë pasuri të paluajtshme në pronësi të pushtetit qendror ose vendor, sipas juridiksionit të vendndodhjes territoriale të tyre, të destinuara apo vëna në dispozicion për aktivitete dhe veprimtari rinore.
3. Pronarët apo administratorët e infrastrukturës janë përgjegjës për ndërtimin, rindërtimin, ruajtjen, mirëmbajtjen dhe shërbimet, si dhe krijimin e kushteve për funksionimin normal të tyre.
4. Infrastruktura rinore ndërtohet, rindërtohet, përshtatet dhe mirëmbahet në funksion dhe për krijimin e kushteve për ushtrimin e veprimtarive për rininë, në përputhje me standardin e hapësirave rinore të sigurta.
5. Ndërtimi i infrastrukturës rinore bëhet në përputhje me standardet dhe kushtet teknike të miratuara nga ministria përgjegjëse për infrastrukturën.
6. Pjesë e infrastrukturës rinore janë dhe pasuritë e luajtshme të destinuara apo vëna në dispozicion për aktivitete dhe veprimtari rinore.
7. Pronarët apo administratorët e pasurive garantojnë rregullat teknike të sigurisë, higjieno-sanitare dhe shëndetësore, të aksesueshme për shfrytëzimin dhe frekuentimin e rregullt e normal të mjediseve për rininë dhe të rinjtë, në përputhje me standardin e hapësirave të sigurta.

KREU VI DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 18 Baza e të dhënave për rininë

1. Qëllimi i bazës së të dhënave për rininë është të sigurojë informacion të përditësuar për të rinjtë në vend, si edhe të mbështesë procesin e planifikimit, mbikëqyrjes, administrimit dhe vlerësimit të politikave rinore, në nivel qendror dhe vendor.
2. Baza e të dhënave për rininë përmban, si më poshtë:
 - a) Të dhënat parësore që kanë të bëjnë me organizata rinore dhe për të rinjtë, në vend dhe në diasporë, Organizatën Kombëtare Përfaqësuese Rinore, politikat rinore kombëtare, vendore dhe evropiane;
 - b) Të dhënat dytësore që kanë të bëjnë me financimin e projekteve dhe veprimtarive rinore, studime, analiza, vlerësime, vëzhgime dhe vlerësime të zbatimit të politikave rinore.
3. Institucioni përgjegjës për rininë administron bazën e të dhënave që ka të bëjë me të rinjtë, përmbajtja e së cilës publikohet në portalin “Për rininë” dhe realizon ndërveprimin e përmbajtjes së tij me bazat e tjera të informacionit, sipas legjislacionit në fuqi.
4. Rregulla të hollësishme për mënyrën e ngritjes, administrimit, mirëmbajtjes së bazës së të dhënave për rininë si dhe mënyrën e ndërveprimit të saj me bazat e tjera të të dhënave shtetërore miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.
5. Ruajtja dhe përpunimi i të dhënave personale sipas parashikimeve të këtij neni, bëhet në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 19 Miratimi i akteve nënligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojë aktet nënligjore në zbatim të nenit 8, pika 3, nenit 9, pika 3, nenit 13, pika 3, nenit 15, pika 3, dhe nenit 18, pika 4, të këtij ligji.

Neni 20
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në “Fletoren zyrtare”.

K R Y E T A R I

GRAMOZ RUÇI